

Handläggare
Leena Tiippana
08-508 278 61**Till**
Trafiknämnden
2014-10-23

Trafikolycksutvecklingen i Stockholm 2013. Lägesrapport

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden godkänner lägesrapporten om trafikolycksutvecklingen i Stockholm 2013.

Per Anders Hedkvist
FörvaltningschefMattias Lundberg
AvdelningschefSusanne Astell
Enhetschef

Sammanfattning

2013 omkom 6 personer i trafiken i Stockholm, två av dessa olyckor inträffade på det statliga vägnätet. Antalet döda i trafiken var 20 procent lägre under 2009-2013 än under femårsperioden 2004-2008. Årligen skadas omkring 5 000 personer i trafiken i Stockholm och de totala årliga samhällsekonomiska kostnaderna för detta är cirka 3 miljarder kronor. Den enskilt största olyckstypen är singelolyckor med gående. Nästan en tredjedel av alla trafikskadade, 1 537 personer, skadades som gående i singelolyckor, dvs. halkade eller ramlade omkull utan att någon annan var inblandad. Antalet cyklister ökar i Stockholm och samtidigt visar såväl polisen som sjukvården en stor ökning i antalet skadade cyklister under 2013 jämfört med de tre föregående åren.

Stadens övergripande trafiksäkerhetsmål fram till 2020 är en 40-procentig minskning av antalet dödade och svårt skadade i polisrapporterade trafikolyckor. Med nuvarande utveckling verkar detta mål svårt att nå.

Trafikkontoret
TrafikplaneringFleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 278 61
Växel 08-508 272 00
Fax 08-508 260 50
leena.tiippana@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se

Bakgrund

Den svenska trafikolycksstatistiken bygger på uppgifter som lagras i databasen STRADA (Swedish TRaffic Accident Data Acquisition) som Transportstyrelsen har huvudmannskapet för. STRADA bygger på uppgifter från två källor. Polisen registrerar trafikolyckor som de har fått kännedom om och som lett till personskada. Denna registrering är rikstäckande i STRADA sedan årsskiftet 2003. Dessutom registrerar flertalet akutsjukhus/akutmottagningar personer som har sökt vård efter att ha skadat sig i trafiken.

Långt ifrån alla trafikolyckor kommer till polisens kännedom. Sjukhusregistreringen ger därför ett viktigt tillskott i kunskapen om trafikskador. Dels minskas det stora mörkertalet som finns i polisens statistik, dels blir kunskapen om skadegraden bättre genom sjukhusens diagnoser av de skadade.

I dagsläget är nästan alla akutmottagningar på sjukhusen och även några närakutmottagningar anslutna till STRADA. Sjukhusregistreringen omfattar också singelolyckor med gående, alltså olyckor där gående halkat eller ramlat omkull. Dessa olyckor ingår inte i den officiella definitionen av vägtrafikolycka. Polisens statistik ska därför inte omfatta singelolyckor med gående. Samtidigt utgör dessa olyckor den största delen av skador bland gående.

Mörkertalet i polisens trafikolycksstatistik är särskilt stort för cyklister. Polisen registrerade endast 26 procent av alla skadade cyklister i STRADA år 2013. De flesta cyklister skadar sig i singelolyckor och oftast finns det inget behov att kontakta polisen. Den högsta andelen registrerade hos polisen var gående i kollision med ett fordon. Polisen täckte 67 procent av dessa personer.

Trots rapportering från både polis och sjukhus finns det ett mörkertal i olycksstatistiken. Det finns ett bortfall i sjukhusrapporteringen, då det krävs ett medgivande av patienten att uppgifterna registreras i STRADA. Dessutom finns det personer som varken anmäler till polis eller kommer till en akutmottagning efter en skada i trafiken.

Den officiella statistiken för vägtrafikolyckor i Sverige baseras endast på de polisrapporterade olyckorna.

Trafikkontorets synpunkter

Den bifogade rapporten redovisar trafikolyckor som inträffat i staden och vilka har registrerats i den nationella databasen STRADA. Uppgifterna kommer från både polisen och

akutmottagningarna. Sjukvårdens uppgifter har bra geografisk täckning först från år 2010. Utvecklingen under tio år kan endast grunda sig på polisens uppgifter och de senaste fyra åren skildras delvis från sjukvårdens dataunderlag och delvis från de sammanlagda uppgifterna. Rapporten ger alltså inte en enkel, entydig eller säker bild över den faktiska utvecklingen av antalet olyckor och skadade i trafiken i Stockholms stad.

Årligen skadas omkring 5 000 personer i trafiken i Stockholm enligt STRADA. Beräkningar som Trafikkontoret har gjort visar att de totala årliga samhällsekonomiska kostnaderna för personskadorna är cirka 3 miljarder kronor. Det är betydligt fler gående och cyklister som skadas i staden än bilister. Gående, cyklister, mopedister och motorcyklister får också svårare skador än de som åker i bil.

2013 omkom 6 personer i trafiken i Stockholm, två av dessa olyckor inträffade på det statliga vägnätet. Fyra var oskyddade trafikanter, två var gående, en färdades på en motorcykel och en person på en fyrhjuling. En gående blev påkörd av en personbil på ett obevakat övergångsställe, och en gående omkom när hon skulle korsa en väg där det inte fanns någon ordnad gångpassage. Dessutom omkom två förare i personbil. Dessa sex personer ingår i den officiella statistiken för dödade i vägtrafikolyckor i staden. Utöver dessa sex omkomna har sjukvården rapporterat in ytterligare en gående som avlidit efter att ha halkat på en isig trottoar. Alla tre omkomna fotgängare var över 85 år.

Antalet döda i trafiken var 20 procent lägre under 2009-2013 än under femårsperioden 2004-2008. Antalet trafikdödade per 100 000 invånare är betydligt lägre än i riket (0,7 jämfört med 2,7 år 2013) och också något lägre än i Göteborg och Malmö. Totalt har antalet döda och svårt skadade minskat med 7 procent under ovan nämnda period enligt polisen.

Den enskilt största olyckstypen är singelolyckor med gående. Nästan en tredjedel av alla trafikskadade, 1 537 personer, skadades som gående i singelolyckor, dvs. halkade eller ramlade omkull utan att någon annan var inblandad. Dessa olyckor kostar samhället ca en halv miljard kronor årligen. Den näst vanliga olyckstypen är upphinnandeolyckorna. På tredje plats kommer olyckor där cyklister, gående och mopedister skadats utan inblandning av motorfordon. I dessa olyckor ingår singelolyckor med cykel och moped samt olika typer av kollisioner mellan de tre trafikantslagen. Antalet cyklister ökar i Stockholm och samtidigt visar såväl polisen

som sjukvården en stor ökning i antalet skadade cyklister under 2013 jämfört med de tre föregående åren.

I stadens trafiksäkerhetsprogram är det övergripande målet fram till 2020 en 40-procentig minskning av antalet dödade och svårt skadade i polisrapporterade trafikolyckor jämfört med genomsnittet för 2006-2009. Medelvärdet för de senaste fem åren (2009-2013) är 274 mot 277 i snitt år 2006-2009. En delförklaring till att utvecklingen inte varit mer positiv är att befolkningen samtidigt ökat med närmare 70 000 personer. Det tyder ändå på att de trafiksäkerhetsåtgärder som staden gjort hittills inte har varit tillräckliga för att minska antalet döda och svårt skadade i takt med målet.

Trafikkontorets förslag

Kontoret föreslår att Trafik- och renhållningsnämnden godkänner denna lägesrapport.

Slut

Bilagor

1. En årlig redovisning av trafikolycksutvecklingen i Stockholm.
Trafikolyckor 2013